YABANCI DİLLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI
2025-2026 BAHAR DÖNEMİ ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DEĞERLENDİRME ANKETİ SONUÇ RAPORU

1. Genel Değerlendirme ve Katılım

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Anket, 2025-2026 Bahar döneminde öğretmenlik uygulamasını tamamlayan 14 öğretmen adayı tarafından yanıtlanmıştır. Uygulama öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve uygulama okulu koordinatörüne yönelik 23 kapalı uçlu maddeye verilen yanıtların yaklaşık %70'inin olumlu ("Katılıyorum" ya da "Tamamen Katılıyorum") olduğu ve genel ortalamanın 5 üzerinden 3,69 düzeyinde gerçekleştiği saptanmıştır. Adayların büyük bölümü uygulama dönemini verimli, öğretici ve mesleki gelişimlerine katkı sağlayan bir süreç olarak tanımlamıştır. Uygulama okullarındaki mentor öğretmenler sürecin en güçlü halkası olarak öne çıkmaktadır.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Memnuniyet düzeyinin boyutlar ve uygulama grupları arasında belirgin biçimde farklılaştığı görülmektedir. Aynı maddeye bazı gruplarda en yüksek, bazı gruplarda ise en düşük puanın verilmesi, uygulama sürecinin verimliliğinin kurumsal bir standarttan ziyade grubun bağlı olduğu uygulama öğretim elemanı ve okulun koşullarına bağlı kaldığını göstermektedir. Fakülte tarafındaki düzenli takip ile okul koordinatörüyle iletişim, bir sonraki dönem için en belirgin gelişim alanları olarak saptanmıştır.

2. Uygulama Öğretim Elemanına İlişkin Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Adayların yarısı bu bölümdeki maddeleri ortalama "Katılıyorum" ve üzeri düzeyde değerlendirmiştir. Dersin amacı ve kapsamı ile adayların rol ve sorumlulukları hakkında yapılan bilgilendirme, adayların yaklaşık dörtte üçü tarafından olumlu bulunmuştur. Bazı öğretim elemanlarının her hafta tüm ders planlarını inceleyerek dönüt verdiği ve düzeltmeler yaptırdığı takdirle aktarılmıştır. Öğretim elemanlarının mesleki beceri gelişimine yönelik destekleyici rolü ve okul paydaşlarıyla iş birliği de adayların yaklaşık üçte ikisi tarafından olumlu değerlendirilmiştir.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Uygulama dersinin fakültede her hafta sistematik ve düzenli biçimde yürütülmesi anketin en düşük puan alan maddesi olmuş (ort. 2,93), adayların yaklaşık %43'ü bu maddeye olumsuz yanıt vermiştir. Bazı gruplarda ders planlarının uygulama öncesinde incelenmediği, etkinlik raporlarına dönüt verilmediği ve okul ziyaretinin dönem sonuna doğru yapılan tek bir gözlemle sınırlı kaldığı belirtilmiş; bir aday bu durumu "bizi fazla boş bıraktı" şeklinde ifade etmiştir. Belirli

uygulama gruplarında bu bölümdeki tüm maddelerin en düşük düzeyde puanlanmış olması dikkat çekicidir. Ayrıca bir aday, not verme sürecinde uygulama öğretmeninin görüşünün yeterince dikkate alınmadığını ve değerlendirmenin adil olmadığını düşündüğünü belirtmiştir; bu görüş, değerlendirme ölçütlerinin adaylarla daha şeffaf paylaşılması gerektiğine işaret etmektedir.

3. Uygulama Öğretmenine İlişkin Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Uygulama öğretmenleri anketin en yüksek puan alan boyutu olmuştur (ort. 4,19); bu bölümdeki yanıtların %87'si olumludur ve hiçbir adayın ortalaması kararsız düzeyin altında değildir. Adayların tamamı, uygulama öğretmenlerinin öğrenci merkezli farklı yöntem ve teknikleri sınıf içinde uygulama fırsatı tanıdığını belirtmiştir. Rol ve sorumluluklar hakkında bilgilendirme, adayların düzenli olarak izlenmesi ve en az üç ders gözlemi yükümlülüğünün yerine getirilmesi de güçlü yönler arasında yer almaktadır. Adaylar mentor öğretmenlerini "oldukça özenli", "kibar ve arkadaş canlısı" ve "çok şey katan" öğretmenler olarak nitelendirmiş; farklı teknikleri denemeleri için kendilerini cesaretlendiren sosyal ve girişken yaklaşımlarını takdirle aktarmıştır.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Mesleki beceri gelişimine destek, bu boyutun görece en düşük puan alan maddesidir (ort. 3,93). Bazı adaylar, derslerin gözlemlenmesine karşın dönütlerin seyrek, "birer cümlelik ya da kelimelik" ve yalnızca iyi-kötü ayrımına dayanan yüzeysel bir düzeyde kaldığını belirtmiştir. Ders planlarının mentor öğretmen tarafından yorumlanmaması da eksiklik olarak dile getirilmiştir. Uygulama etkinliklerinin sistematik organizasyonu ile fakülte ve okul koordinatörüyle iletişim maddelerinde bazı adayların kararsız kalması, okul ile fakülte arasındaki koordinasyonun güçlendirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

4. Uygulama Okulu Koordinatörü ve Okul Koşullarına İlişkin Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Bu boyutta yanıtların yarısından fazlası olumludur (ort. 3,43). Okulun işleyişi ve kuralları hakkında bilgilendirme ile adayların okuldaki diğer öğretmenlerden destek alabilmesi için yapılan yönlendirme bu bölümün en güçlü yönleridir. Bazı uygulama okullarında koordinatör, fiziki koşullar ve öğrenci düzeyine ilişkin tüm maddelerin en yüksek düzeyde puanlandığı ve adayların okullarından memnun olduklarını açıkça ifade ettikleri görülmüştür.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Koordinatörle iletişim ve sorunların çözümünde kolay ulaşılabilirlik gelişime açık bulunmuş; bir aday dönem boyunca koordinatörle "hiç tanışmadığını" belirtmiştir. Sınıf ve okul mevcudunun kalabalık olmasının sınıf yönetimini ve etkinlik çeşitliliğini kısıtladığı aktarılmıştır. Bazı okullarda öğrencilerin İngilizce düzeyinin ve derse yönelik motivasyonunun düşük olması, uygulama etkinliklerinin beklenen düzeyde gerçekleştirilmesini zorlaştırmıştır. Maddeler arasındaki farkların küçük olması, bu boyuttaki değerlendirmelerin maddeden çok okuldan okula farklılaştığını göstermektedir.

5. Okul Kademelerine Göre Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Uygulamalar lise/meslek lisesi, ortaokul ve ilkokul kademelerinde gerçekleştirilmiştir. Uygulama öğretmenlerine yönelik değerlendirmeler tüm kademelerde olumlu olup en yüksek düzey ilkokul ve ortaokullarda görülmektedir. Ortaokullarda uygulama yapan adaylar, uygulama öğretim elemanına yönelik maddeleri de genel olarak olumlu (ort. 4,00) değerlendirmiştir. Farklı yaş gruplarıyla çalışmanın mesleki bakış açısına katkı sağladığı adaylarca ifade edilmiştir.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Lise ve meslek liselerinde hem uygulama öğretmeni hem de uygulama öğretim elemanı boyutlarında puanlar görece düşüktür. İlkokul grubunda fakülte desteğine ilişkin değerlendirmeler belirgin biçimde düşük olmakla birlikte, grubun çok küçük olması nedeniyle bu bulgunun kademe farkından çok uygulama grubuna özgü bir durum olarak yorumlanması gerekmektedir. Önceki dönemde de aynı kademede uygulama yapan bir adayın bu dönemin kendisine yeni bir deneyim kazandırmadığını belirtmesi, okul türü çeşitliliğinin sağlanamamasını bir eksiklik olarak ortaya koymaktadır.

6. Öğretmen Adaylarının Öz Değerlendirmelerinin Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Adayların büyük bölümü uygulama sürecindeki sorumluluklarını düzenli ve sorumluluk bilinciyle yerine getirdiğini, dönemi verimli ve etkili geçirdiğini ifade etmiştir. Özellikle ders planı ve materyal hazırlama becerilerinde gelişim kaydedildiği belirtilmiştir. Başlangıçta İngilizce dersine karşı motivasyonu düşük olan öğrencilerin dönem sonuna doğru konuları kavramaya başladığını ve derse katılımlarının sürekli arttığını gözlemleyen adayların yansıtıcı değerlendirmeleri, mesleki gelişim açısından değerli bulunmuştur. Adayların öğrencilere faydalı olabilmek için ellerinden geleni yaptıklarını belirtmeleri ve yüksek mesleki özgüven sergilemeleri olumlu bir tablo ortaya koymaktadır.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Nitelikli dönüt alamayan bir aday, “neyin iyi neyin kötü olduğunu bilmeden” derslere girip çıktığını ve mesleki kazanımlarının yalnızca kendi çabasıyla edindiği deneyimden ibaret kaldığını belirtmiştir. Bir başka aday ise uygulama yaptığı kademede kendini yeterli hissetmediğini ifade etmiştir; bu durum, adayların kademe tercihleri konusunda mesleki rehberliğe ihtiyaç duyduğunu göstermektedir. Adayların önemli bir kısmının öz değerlendirme alanını boş bırakması ya da içeriksiz yanıt vermesi, yansıtıcı düşünme alışkanlığının desteklenmesi gerektiğine işaret etmektedir.

7. Sürecin İyileştirilmesine Yönelik Öneriler

Anket verilerinden hareketle öğretmenlik uygulaması sürecinin kalitesinin artırılması amacıyla şu adımların atılması önerilmektedir:

- Fakültede yürütülen uygulama dersleri için haftalık bir takvim ve ders planlarının uygulama öncesinde teslim edilip dönüt verildiği bir döngü tüm gruplar için asgari standart olarak belirlenmeli; yüksek memnuniyet sağlayan grupların iyi uygulamaları örnek model olarak paylaşılmalıdır.
- Uygulama öğretim elemanlarının okul ziyaretleri dönem geneline yayılmalı ve en az iki ders gözlemi kayıt altına alınarak izlenebilir hale getirilmelidir.
- Uygulama öğretmenleri ve öğretim elemanları için güçlü yönleri ve gelişim alanlarını somut örneklerle kaydeden yapılandırılmış bir gözlem-dönüt formu geliştirilmelidir.
- Notlandırma ölçütleri (rubrik) ve uygulama öğretmeni görüşünün değerlendirmedeki ağırlığı dönem başında adaylarla şeffaf biçimde paylaşılmalıdır.
- Dönem başında aday, uygulama öğretmeni ve okul koordinatörünün katıldığı kısa bir tanışma ve oryantasyon toplantısı yapılmalıdır.
- Olanaklar ölçüsünde adayların güz ve bahar dönemlerinde farklı kademelerde uygulama yapması planlanmalı; okul seçiminde sınıf mevcutları dikkate alınmalıdır.